

**QIZ BOLAGA KITOB O`QISHNI O`RGATING,
QOLGANINI KITOBNING O`ZI O`RGATADI**

Xasanova Gulsanam Jahongir qizi

O`zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Filologiya fakulteti

E-mail: gulsanamhasanova@283gmail.com

Telefon raqam: +998 93-293-38-63

Annotatsiya. Kitobxonlik – dunyo yuksak cho`qqi bo`lsa, uning eng yuqori nuqtasida tik tura olishimiz uchun muvozanat jarayoni. Ta`lim standartlarini yangidan rivojlantirish va zamonaviylashtirish uchun turli innovatsiyalar olib borishimiz shart emas. Biz asosiy diqqatni kitobga bo`lgan mehrni kuchaytirishga berishimiz lozim. Buyuk rus yozuvchisi Maksim Gorkiy ta`kidlaganidek: “ Kitob- inson ixtiro qilgan narsalar ichida eng mukammali bo`ldi”. Qizlarning hayotida kitobxonlikning o`rni esa oiladan keying o`rinda turishi kerak. Zero, kitob o`qigan qiz ota –onasiga rahmat keltiruvchi bo`lishi, kitob o`qigan ayol jufti haloli uchun Qur`on axloqli bo`lishi, kitob o`qigan ona farzandlari uchun soliha volidayi sulton bo`lishi bugungi kunning dolzarb masalasi.

Kalit so`zlar: qiz bolaning zehni, mustahkam iroda, kitobxonlik samarasi, dunyo minbari, erkin so`z.

Darhaqiqat, erkak kishini o`qitsangiz, faqat uning o`zini o`qitgan bo`lasiz. Agar qiz bolani o`qitsangiz, butun bir millatni, jamiyatni o`qitgan bo`lasiz. Chunki, erkak kishi faqat o`zi o`qiydi. Ayol kishi farzandlarini voyaga yetkazadi. Ular bo`lajak ona, kelajak poydevorlarimiz, ertangi kunimiz egalarining tarbiyachisi. Biz asosiy diqqat e`tiborni qizlarimizning yuksalishiga qaratishimiz lozim. Qizlarimizning kitobxonlik, savodxonlik darajasini cho`qqiga chiqarish uchun ularga kitoblar to`la joy muhitini yaratib berishimiz va kitobxonlikka bo`lgan muhabbatni kuchaytirishimiz zarur. Qolgan ezgu ishlarni kitobning o`zi o`rgatadi. Kitob ularni dunyo minbarlariga olib chiqadi. Kitob ularni baland parvozlar tomon yetaklaydi. Kitob o`zlikni anglashga yordamchi bo`lgan eng qulay vosita.

Asosiy qism: Kitobxonlik- buyuk kelajak kafolati. Shu boisdan azal- azaldan ma`rifat peshvolari, ahli donishlar butun insoniyatni kitob o`qishga, undan ilm-u odob sirlarini o`rganishga chorlab kelishgan. Kitob umr yo`llarini yorituvchi so`nmas nur, inson hayotiga mazmun baxsh etuvchi saodat manbai, unga har qanday vaziyatda ham hamroh bo`luvchi sodiq do`st. insonning ma`naviy kamolotini ta`minlashda kitob singari kuchli qudratga ega vosita yo`q. shu bois azal-azaldan ma`rifat peshvolari, ahli donishlar butun insoniyatni kitob o`qishga , undan ilm-u odob sirlarini o`rganishga chorlab kelishgan.

Kitob- hayotni yaratuvchi murabbiydir. Dunyoni faqat ilm bilan zabt etish mumkinligi bugungi kunda hech kimga sir emas. Ilmni chuqur egallashning yo`li esa bitta- kitob o`qishdir. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev mutolaa haqida fikr bildirib, jumladan , shunday degandi: “ ...hammamiz uchun ayni paytda juda muhim ahamiyatga ega bo`lgan masala , ya`ni kitobxonlikni keng yoyish va yoshlarimizning

kitobga bo'lgan muhabbatini , ularning ma'naviy immunitetini yana- da oshirishga qaratilgan ishlarimizni yangi bosqichga olib chiqish vazifasi turibdi. Zero, kitob- qalb chirog'i, tafakkur qanoti. Ayniqsa, kitobdan taraladigan va elektron nashrdan topib bo'lmaydigan o'ziga xos yoqimli hidni tuyib, varaqlash asnosida mo'jizaviy sahifalarning sirli shitirlashidan ko'ngil cheksiz zavqqa to'lgan holda kitob mutolaa qilish, uning mazmuni haqida tengdoshlar bilan fikr almashishning huzur- halovati tamoman o'zgachadir.

Alisher Navoiy hazratlari deydilarki, “Kitob- beminnat ustoz, bilim va ma'naviy yuksalishga erishishning eng asosiy manbai”.

Qizlarning kitobxonlikka bo'lgan qiziqishlarini oshirish uchun davlatimiz har qanday shart- sharoitlarni yaratib berishi lozim. Badiiy mutolaa ularning ham ma'nan , ham ruhan sog'lom fikrli bo'lishlarini ta'minlaydi. Kitobxonlikni o'rgatsak bo'ldi. Kitobni o'zi ularga hayotni o'rgatadi. Eng qiyin vaziyatlarda ularga yordamchi vosita bo'ladi. Diniy, siyosiy, tibbiy, ilmiy, badiiy va boshqa turli sohalarda savodxon qilib tarbiyalaydi.

Xulosa: Kitob avvalo, hayotiy maktab, ma'naviyat manbai. U kitobxonni hayot bilan tanishtiradi, unda hayotni sevish, yashash mohiyatini anglash hislarini tarbiyalaydi. Atrof- muhitga , tabiatga ijobiy munosabatini shakllantiradi, inson harakterining murakkabliklarini tushuntiradi, ruhiy qiyofaning rangin qirralarini kashf qilish qobiliyatini , ona Vatanga , xalqiga sadoqatli bo'lish tuyg'usini o'stiradi. Badiiy adabiyot o'qish orqali kitobxonning badiiy idroki, mustaqil fikrlash qobiliyati, mutolaa madaniyati, vatan taqdiri uchun javobgarlik tuyg'usi tarbiyalanadi.

Badiiy asar qaysi tur va janrga mansubligidan qat'i nazar , uning mohiyatida inson shaxsini kamol toptirish, mustaqil fikrlash qobiliyatini o'stirish, odamiylik sifatlarini tarbiyalashga yo'naltirilgan bir qator didaktik xususiyatlar, estetik tamoyillar mujassamlashgan bo'ladi. Badiiy asarning eng muhim xususiyati shundaki,u inson qalbini mayinlashtiradi, tuyg'ularini o'tkirlashtiradi, ma'naviy –ruhiy barkamollikni tarbiyalaydi”.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Madaniyat gazetasi/ 8 iyun 2021, yuz.uz
2. Prava vostoka/ Yangi O'zbekiston 57 bet 2022 yil
3. Respublika bolalar kutubxonasi 13 iyun 2020 yil facebook. Com
4. Prezident stipendiyasi sohibasi Jahona Karimova nutqidan tg.me
5. Aziza Shomansurova “Turkiston o'lkasida yashagan ayollar” (149-bet) 2019